

החברותא

בס"ד ערב ראש השנה תשפ"ג

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס' 692

פנינים יקרים לעניני דיומא (אלול רינה עשירית)

אריה שאג מי לא ירא (עמוס ג, ה) אריה ראשי תיבות אלול ר"ה יום כיפור הושענא רבה שע"י התשובה התפלות והתחינות שלנו עובר השי"ת ממדת הדין למדת הרחמים כמש"כ (תהלים מז, ו) עלה אלקים בתרועה ה' בקול שופר, אלקים זו מדת הדין, ה' מדת הרחמים, מלמדנו שאלקים הוא מדת הדין ולאחר שעלה אלקים בתרועה נהפכו להיות ה' מדת הרחמים בקול שופר. (ספרים)

המור בהקדמתו להלכות ר"ה (תקפא) מביא מדרש תנחומא, מתוכנו נלמד שיש בחודש אלול כביכול תנועה של הקב"ה לקראת העולם, בה יש תאור של מדת הדין המתוחה בחודש אלול, בערב ראש השנה יש בכח תפלת גדולי הדור לרצות ולפייס את כבוד יתב"ש, ומאז ערב ראש השנה ועד יום הכפורים הזכות והמחילה הולך ומתגבר כך שביום הכפורים זוכים למחילתו של הקב"ה ביוהכ"פ, עוד מצינו בפרקי דרבי אליעזר (פרק מד) אודות תקנת חכמים לתקוע בשופר מר"ח אלול והוא ענין בפני עצמו ע"ש. (שערי רחמים) ר"ה נקבע ביום שהתחיל הקב"ה להתרצות למשה על חטא העגל, וכיון שביום זה נוצר האדם נוצרה יצירה חדשה בעולם וייצר אז כבר נמשך ונתחדש כח של יצירה של פרשת התשובה. (הר"ן ר"ה ג)

במלכים ב' (ד, ה) מסופר על אלישע שבא לבית אשה גדולה שהיתה גדולה במעשיה, האשה הכינה שלחן כסא וכו' ערוך בטוב מעם, אלישע שאל האשה מה לעשות לך ותאמר בתוך עמי אנכי יושבת, מסביר הוזה"ק אל המלך זה הקב"ה מלך מלכי המלכים יום זה ראש השנה בו ממליכים את הרבש"ע והוא יתב"ש שואל מה את מבקשת מהרב"ש שיושב ודן ושופט אל כל העולם, תשובתה בתוך עמי אנכי יושבת אל תבקש עלי ביחיד ובמיוחד, אלא התפללה עלי בכלל צרכי עמו ישראל ממילא התפלה תתקבל ברצון מתוך עמי, לצרכי הכלל.

וזה לשון הרמב"ם אע"פ שתקיעת שופר בר"ה גזירת הכתוב, רמז יש בו כלומר עורו ישנים משנתכם וזכרו בוראכם, אלו השוכחים את האמת בהבלי הזמן ושוגים כל שנתם בהבל וריק אשר לא יועיל ולא יציל ע"כ, ענין תקיעת השופר כתב הרמב"ם ומה שאמרו חז"ל זכרונות שיעלה זכרונם לטובה, הכל אחד, כי ה' צלך כאשר האדם מתעורר משנתו וזוכר בהשי"ת אז השי"ת זוכר אותו וזהו קומו ישנים מתרדמתכם... (רבי צדוק הכהן - רסיסי לילה לה)

נחלקו רבותינו בגמ' (ר"ה י) אימתי נברא העולם ר"א סובר בתשרי ואילו רבי יהושע אומר בניסן נברא העולם, האר"י הק' מגלה כי ר"א ור"י לא נחלקו כלל אלא כל אחד דיבר על אופן וחלק אחר בבריאתו של העולם, רבי אליעזר דיבר על בחינת כללות העולמות ואילו רבי יהושע דיבר על בריאת פנימיות העולם ותקון הגשמות.

לדעת החברותא מאמץ אל החברים ואל בי ישרא

גמלה שנה וקלאוניה, גמל שנה וזכאניה
 שנה טובה ולחורבה
 גמולה וגמולה טובה

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

האשק שיחת הרא"ש ז"ע"א ליל תשעה באב תשל"ב ה'בא לזכאס ע"י א.א.

פירוד בינינו. זה גורם את הגלות המרה וכל מה שקורה. אך במקום לבכות ולקונן על צרת בנות ישראל, עוד מאחלים להם סוף מר. עד מתי נמשוך את הגלות כ"כ הרבה. מתי נגיע שיהיה אצלנו אחדות בבחינה של יונתן ודוד. כבר עברו כ"כ הרבה דורות ולא זכינו לכזה מצב שיהיה אהבה דוד ויונתן, רק להיפך: שנאה, לשון הרע, חורבנות. אנו עומדים בסכנות כ"כ גדולות, והבע"ד מחבל תחבולות ומבלבל לכולם את הראש - לכל אחד בדרך משלו - שלא יחשוב על מה שקורה. הוא מביט בעיתונים ועובר עליהם, זורק אותם והולך הלאה, וממשיך לחפש את הדרכים שלו, ולא מחפש את הדרכים של הרבש"ע להתעורר ולהאנח: "אוי וי, אבא, אתה בגלות". אם תתפשו רק נקודה אחת מן הכאב כבר לא יהיה לכם מנוח. תבכו ותקוננו איך האבא נמצא בגלות ויושב כל הזמן על הארץ בין הבנים שלו כמו שאנו יושבים עכשיו. אבל כאשר לא שמים לב הבחירה הולכת לה, ואנו פוגמים הלאה. וככה הגלות נמשכת.

עד מתי זה ימשך כך? מתי נתאחד ביחד? מתי כל אחד יגיע להכרה ש"אנכי תולעת ולא איש חרפת אדם ובזוי עם" ולא ידבר לשון הרע על החבר. ואז נזכה שיהיה הבחינה של "חדש ימינו כקדם" ויבנה הבית השלישי. את הבית השלישי הרבש"ע בעצמו יבנה, ולכן הוא יהיה מאש, וזה אומר שבעצם הבית כבר מוכן ואנו רק צריכים ליזכות לאורות הללו, לאורו של הבית השלישי שהוא האור של שבעת ימי בראשית. אך למרות שהבית כבר מוכן כל

וזוהי הגלות שאנו נמצאים בה עד היום. אחרי כל כך הרבה אלפי שנים אני יושבים עוד על הארץ, באשמתנו. אבל אשמים אנחנו. אם היינו לומדים את התורה לשמה כראוי, מתוך הכרה ש"מה אנו מה חיינו" והתורה היא האמא, לא היו נופלים קורבנות מהבנים והבנות שלנו. אין לכם מושג מה שקורה. כל אחד היה מתעלף ולא היה מחזיק מעמד אם הייתם יודעים מה קורה עם בנות ישראל אצל הגויים. אין אף אחד מאיתנו שמתעורר לבכות על השכינה שהיא צריכה לתת את הכוחות. כל אחד הולך לדרכו, וחושב רק על העסקים שלו. להרויח עוד כמה אלפי לירות, עוד כמה אלפי דולרים, לקנות ולמכור, ועם זה הוא מוכר את הרבש"ע. כבר לא זוכרים אותו. ה' ישמרנו מה שקורה. אתם לא יודעים. כל אחד מונח במחשבות שלו ובטרדות שלו ואינכם יודעים מה קורה, איזה חושך יש, כמה שחור וכמה מר. בנקודות הכי עמוקות שאנו שומרים על הבנות שלנו שמה קורים אסונות. אני מונח בזה ומר לי, אין לי למי לדבר על כך, בגלל שאם נדבר ילכו להשמיץ את הילדים של פלוני ולא ילכו לבכות עליהם. אבל תדעו שהמצב מאד מאד שחור ומר. אין לכם מושג מהי הגלות.

אנו יושבים עדיין הלילה בתשעה באב ובוכים על החורבן ולא מתעוררים לעשות שהרבש"ע יתעורר לגאול אותנו. מונחים בתוך הגלות המרה הזו, וכל אחד הולך בדרך שלו. התלמיד חכם בדרך שלו, והסוחר בדרך שלו, והעני בדרך שלו, ויש

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

זה"ו בצד הקדושה, ובאותה עמקות כמו שחושבים בעסקים יחשבו איך לחפש אותו. וככל שאנו נחשוב על כך ביתר עמקות כך ילכו ויפתחו הכאבים והיסורים, כי רק בגלל שלא רוצים לשמוע מקבלים יסורים ומכאובים יותר גדולים, עד שהגענו לחורבן בית ראשון ובית שני שזה הוא הכאב הכי גדול.

ובשביל זה נתן רבי עקיבא את העבודה של מסרקות של ברזל, על מנת שהכאבים שהיו לו במסרקות של ברזל יעמדו לנו לזכות. רבי עקיבא הגיע בעבודתו לכזה כאב שהיה לעומת הכאב שהביא לגלות הארוכה ולכאלו חורבנות, חורבנות של שש מליון יהודים. כל הכאבים הללו הגיעו אלינו בגלל שלא התעוררנו לשמוע ולא התעורר אצלנו יסוד האין. והיות שלא קיימנו "טוב לי כי עוניתי למען אלמד חוקיך" הגענו לכזה כאב של שש מליון יהודים, ועוד כהנה וכהנה. ולעומת הכאב הזה הגיע רבי עקיבא בעבודתו לכאב כל כך גדול ששקול כנגד הכאב הנורא ההוא. הכאבים של רבי עקיבא היו בכדי להגיע למסרקות של ברזל, ומהמסרקות ברזל הללו הוא זכה לניצוץ של האור של שבעת ימי בראשית, דהיינו שהוא זכה לחיות באור הזה של ששת ימי בראשית. הכאב שלו הוא זכות עבורנו. בזכותו נוכל להחזיק מעמד בגלות. בזכותו ובזכות כל הצדיקים האמיתיים שהקריבו את הגוף שלהם עד שהגוף נהיה בחינת אין - חכמה מאין, ומציאות האין של הקדושה - אמונה פשוטה - נהייתה המציאות שלהם.

זמן שאנו לא מסוגלים להכיל את האור של שבעת ימי בראשית איננו נגאלים, בגלל שהרבש"ע מחכה אולי כבר יהיה בינינו איחוד ואז יהיה "לשם יחוד קודשא בריך הוא". אך לדאבוננו זה עוד לא הגיע, ואנו גורמים את מה שקורה, בגלל שכל ישראל ערבים זה לזה. כל בית שקורה משהו - וקורים הדברים הכי נוראים - אנו אשמים בזה. הם לא אשמים. אנו אשמים, בגלל שאיננו מוכנים להתכופף. לנו יש את התורה, ואצלנו זה מעמד הר סיני, אבל אנו צריכים ללמוד את התורה במציאות של הבחירה, בבחירה של האין, דהיינו שכל נשימה נרגיש שאנו בסכנה, ונהיה בפחד שלא נסיח דעת מן הסכנה של היסוד שלנו שאין לו קיום, והכל תלוי ברחמים.

כשאנו נזכה לזה, כשנזכה להתאחד ונגיע לבחינה של אהבת דוד ויהונתן, נזכה לאור של שבעת ימי בראשית. ולא צריך בשביל זה הרבה, די בניצוץ אחד. אצל כל הצדיקים התאמץ הבע"ד לעשות תמיד מחלוקות ופירוד בכדי שאותו ניצוץ של שבעת ימי בראשית לא יאיר, אבל עכשיו אנו בדור מאוד ירוד, בגלל שעכשיו הוא עיקבתא דמשיחא, והרבש"ע מחכה על ניצוץ אחד. הוא עומד כביכול בדלת של כל אחד ואחד ומנסה לפתוח אותה אולי יתפוס את הניצוץ. הוא לא מבקש יותר מניצוץ אחד. ואיזה ניצוץ הוא רוצה - אהבת יונתן ודוד. שלא יהיה בינינו לשון הרע, שלא יהיה מחלוקת. הוא רוצה שכמו שאנו דואגים ורצים בתוך הטבע של העסקים כך נרוץ לחפש אותו. וכמו שהמוח של כל אחד טרוד בעסקים שלו כל אחד בדרך שלו, שיהיה "זה לעומת

המשך פנינים יקרים

אתם נצבים היום כולכם (כמ, ט) הובא במדרש מה היום פעמים מאיר ופעמים מאפיל אף אתם בני ישראל שאפילו עתה אפלה אתכם בבחינת חשך אבל לעתיד לבא יהיה להם אור גדול וכו', אמנם להגיע לזאת צריכים להיות כלל ישראל באחדות שלמה בבחינת אתם נצבים כולכם שאין ישראל נגאלים אלא ע"י אגודה אחת כמו שאמר הפסוק ויהי בישורון מלך בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל, בכח האחדות נזכה שגם עתה נתברך באור גדול כתיבה וחתימה טובה.

ישעיהו הנביא מחייב את ההתבוננות לשרשנו כאמור הביטו אל אברהם אביכם ואל שרה תחוללכם כי אחד קראתיו ואברכהו וארבהו (ישעי' נא, ב) חובת ההתבוננות לשרשנו היא ערובה להמשך קיומנו על במתי ארץ כך ברכת האבות תלווהו ואברכהו וארבהו, ואת אשר נחלו אבותיו יוכל להנחיל לבניו וכן אמור זכות אבות יגן עלינו אכי"ר.

משל מאשה שהכינה עופות ירקות תבלינים וכו' הניחה את המרק על פלטת הגז בתקוה שיצא מאכל מתוקן לכבוד החג אך מאד חשכו עיניה כשראתה שהמרק נשאר באותו מצב כאשר הניחה הוא כלל לא התבשל, די היה במבט חטוף כדי לגלות ששכחה להדליק את האש... הנמשל החל בחודש אלול מתחילים בהכנות לקראת ראש השנה יום הדין, אך אם את ניצוץ התשובה שכחו להדליק המרק לא התבשל וד"ל, הבשול המועיל ביותר באדר"ה המאכל המוגדר המלכת ה' והמאכל המועיל בבדר"ה מוגדר בתשובה וד"ל.

עיר מקלט אינו מושג של מאסר אלא ענין של התייחסות במקלט המאפשר מחשבת התבוננות (עיין בפרש"י בראשית ט, ה בענין ההתבוננות), מכיון שגילתה תורה את רעיון המקלט עלינו להרחיבו על כל השטחים התייחסות במקום מנוחה, רכוש נפשי וחשבון נפש ושב ורפא לו (ישעיהו ג, י) ודומה שראוי לכל אדם להמציא במשך זמנים מסויימים זמנים של ריכוז של חשבון הנפש זמנים אשר ינוס שמה האדם וחי, ינוס מכל המטרות יברח מכל המפריעים להתבודד ולחשב דרכו ומעשיו, וחי להתבוננות לשוב להיות חיוו האמתיים חיים של אמת.

אמרו חז"ל אברהם אבינו נתנסה בעשרה נסיונות ובאחרית נוסה בר"ה והוא נקבע ליום הדין, אמר הקב"ה לאברהם אתן לכם עשרה ימים כנגד עשרת הנסיונות כדי שייכינו עצמם בעשרת ימי תשובה אלו, נשאלה השאלה למה לנו כל ההכנות של חודש אלול האם לא די בעשרת ימי תשובה? אלא שבאלול התשובה מתוך יראה, ובעשרת ימי תשובה התשובה מאהבה כי יש יצה"ר אשר לפתח חטאת רובץ והוא זקוק לתשובה שבעשרת ימי תשובה ויש יצה"ר הנובע מתכונות שבטבע ומאלול כבר מכינים עצמנו לר"ה עשרת ימי תשובה יום כפור וכו' כדי לזכות לתשובה מיראה ותשובה מאהבה.

אע"פ שהתשובה והצניקה יפה לעולם בעשרה ימים שבין ר"ה ליוהכ"פ יפה ביותר ומתקבלת שנאמר דרשו את ה' בהמצאו.

על המושג צדיק ורשע, צדיקים גמורים בדין זה, אע"פ שעוונותיהם מרובים מזכויותיהם והרי הם רשעים בכללותם ובכ"ז הם זוכים בדין זה כיון שמדתו של הקב"ה לשלם שכר בעוה"ז מפני איזו זכות שעשו, וכן להיפך אם צדיקים בכללותם זכויותיהם מרובים מעוונותיהם, מאידך מתחייבין בדין זה ואפילו מפני עבירה קלה שעשו הרי לגבי דין זה הם נקראים רשעים, לשון זה מצאנו בתורה בפרשת כי תצא והצדיקו את הצדיק והרשיעו את הרשע (כה, א) שבודאי הכוונה בדין זה בלבד ולא בכללות אישיותם והבן. (רבי ישעיהו מטראני)

אשרינו שזכינו להבטחה האלקית שסוף ישראל לעשות תשובה בסוף גלותם שנאמר ושבתי עד ה' אלקיך זה הכרח טבע מציאות...

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים 91050
☎ 02 - 5829688 פקס: 02 - 5325477
ניתן לקבל במייל: av5829688@gmail.com ת.ד. 5080 ירושלים

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

